बुद्धिवैभव

डॉ. उषा खिरे

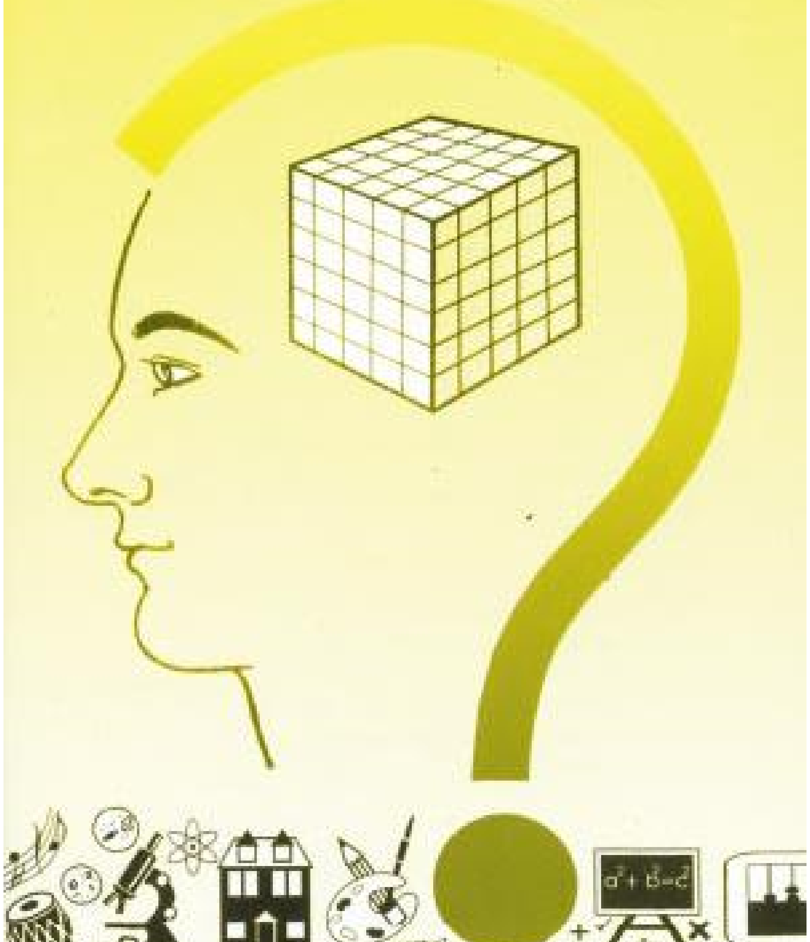

''निसर्गाने माणसाला प्रचंड बुद्धिवैभव दिले आहे. पण ते आपल्याला पूर्णपणे उमगत नाही, सापडत नाही, प्रत्ययास येत नाही. अगदी सामान्यातील सामान्य माणसाकडेही काही विशेष बुद्धिगुण असू शकतात. सर्वांगीण उन्नतीसाठी या गुणांचा शोध आवश्यक आहे. असा शोध घेण्याकरिता, बुद्धिचे व्यापक स्वरूप या पुस्तिकेत अनेक साध्यासुध्या उदाहरणांद्वारे उलगडून दाखविले आहे.''

डॉ. उषा खिरे

प्रज्ञा-मानस-संशोधिका

ज्ञान प्रबोधिनी भवन,

५१०, सदाशिव पेठ,

पुणे- ४११ ०३०.

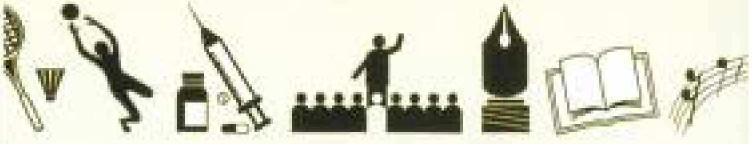

डॉ. उषा खिरे

- ✻ मानसशास्त्रातील विद्यावाचस्पती (पीएच्.डी.).
- ✻ पदवी व पदव्युत्तर स्तरावर अध्यापन.
- ✻ विद्यावाचस्पती पदवीसाठी मार्गदर्शन.
- ✻ 'फुलब्राईट सिनिअर रिसर्च फेलो' : १९९०
- ✻ ज्ञान प्रबोधिनीच्या प्रज्ञा मानस संशोधिकेच्या उभारणीत विशेष योगदान. दीर्घकाळ या संशोधिकेच्या प्रमुख.
- ✻ ज्ञान प्रबोधिनी संशोधन संस्थेच्या कार्यवाह. (१९८६-२००८)
- ✻ Structure of Intellect 'SOI' या बुद्धीच्या प्रतिकृतीच्या आधारे १२० चाचण्या तयार करण्याच्या प्रकल्पाच्या मुख्य आधारस्तंभ.
- ✻ 'बुद्धिविषयी अनुवंश व परिवेश वाद-विवाद' (I.Q. Controversy) या राष्टीय परिसंवादाचे संयोजन व दिग्दर्शन.
- ✻ 'बुद्धिमंतांचे शिक्षण' व 'प्रतिभा विकसन' या विषयांवरील आंतरराष्टीय परिषदांमध्ये तीन वेळा परदेशामध्ये व दोनदा भारतामध्ये विशेष निमंत्रित म्हणून सहभाग.
- ✻ राज्य व राष्टीय पातळीवरील विविध शैक्षणिक संस्था व विद्यापीठे यामध्ये स ागार/ पदाधिकारी म्हणून समर्थपणे कार्यरत.
- ✻ मराठी मानसशास्त्र परिषदेच्या अध्यक्षा. (१९९४-१९९६)
- ✻ बुद्धिवंतांसाठी कार्य करणाऱ्या 'मेन्सा इंडिया' या संस्थेत'नॅशनल सुपरवायझरी सायकॉलॉजिस्ट' ही जबाबदारी.
- ✻ २० शोध निबंध प्रसिद्ध
- ✻ "Understanding and recognising creativity : Emergence of descipline' Ablex Publishing Corp. NewYork, आणि Towards Excellence : Developing and Nurturing Giftedness and Talent - Mosaic Books, N.Delhi. या पुस्तकांमधील एका प्रकरणाच्या लेखिका.

बुद्धिवैभव

(बहुआयामी बुद्धीचे पैलू समजावून सांगणारी पुस्तिका)

डॉ. उषा खिरे

प्रज्ञा मानस संशोधिका
ज्ञान प्रबोधिनी संशोधन संस्था
५१०, सदाशिव पेठ, पुणे ४११ ०३०

बुद्धिवैभव
(बहुआयामी बुद्धीचे पैलू समजावून सांगणारी पुस्तिका)

प्रकाशक :
कार्यवाह, ज्ञान प्रबोधिनी संशोधन संस्था
५१० सदाशिव पेठ, पुणे ४११ ०३०.
☎ ०२०-२४२०७०००, १४३ E-mail - jpss06@gmail.com

मुद्रक :
संपादक
छात्र प्रबोधन
ज्ञान प्रबोधिनी, पुणे.

अक्षरजुळणी :
छात्र प्रबोधन, पुणे.

मुखपृष्ठ :
दिशा ॲडव्हर्टायझिंग, गणेशनगर, पुणे.

© सर्व ह क प्रकाशकाचे स्वाधीन

प्रथमावृत्ती	:	ऑगस्ट १९९२ /२००० प्रती
द्वितीयावृत्ती	:	जानेवारी १९९६ /२००० प्रती
पुनर्मुद्रण-१	:	सप्टेंबर १९९८ /२००० प्रती
पुनर्मुद्रण-२	:	फेब्रुवारी २००६ /२००० प्रती
पुनर्मुद्रण-३	:	डिसेंबर २०१० /१००० प्रती

किंमत रु. २५/-

Buddhivaibhav (Glory of Intelligence)
by Dr. Usha Khire in Marathi.
(This book is also available in English by the name
'Glory of Intelligence Price Rs. 30/- on the above address)

चार शब्द.....

निसर्गाने माणसाला प्रचंड बुद्धिवैभव दिले आहे; पण आपल्याला ते पूर्णपणे उमगत नाही, प्रत्ययास येत नाही. अगदी सामान्यातील सामान्य माणसाकडेही काही विशेष बुद्धिगुण असतात. समाजाच्या सर्वांगीण उन्नतीसाठी या गुणांचा शोध आवश्यक आहे. त्याकरिता उपयु त अशा एका बुद्धिविषयक संकल्पनेची तोंडओळख या पुस्तिकेत करून देत आहे. येथील व परदेशातील दीर्घकालीन संशोधनाचा ह्यास आधार आहे. हा विषय शास्त्रीय असल्याने त्याची शास्त्रीयता जाणार नाही अशी काळजी घेऊन, परंतु जास्तीत जास्त सोप्या भाषेत विषयाची चर्चा केली आहे. पुस्तिकेची मर्यादा लक्षात घेऊन कमीत कमी व आवश्यक तेवढीच माहिती येथे उद्‌धृत केली आहे.

या पुस्तिकेच्या साहाय्याने वाचकांना दैनंदिन व्यवहारात बुद्धिगुणांचे स्वरूप जाणून घ्यायला मदत होईल. त्यामुळे काही जणांना जरी स्वत:च्या व इतरांच्या क्षमतांची जाणीव झाली आणि आहे त्या क्षमतांचा विकास करण्याची प्रेरणा मिळाली, तरी या पुस्तिकेचे सार्थक झाले असे मानता येईल.

या पुस्तिकेत.....

चार शब्द

ऋणनिर्देश

१. बुद्धीचे स्वरूप ७

* गिलफोर्ड यांची प्रज्ञाविषयक संकल्पना
* प्रज्ञेचा विकास
* प्रज्ञेच्या प्रधान क्षमता

२. दृश्य (Visual) माध्यमाद्वारे १८

३. प्रतीकात्मक (Symbolic) माध्यमाद्वारे २४

४. अर्थात्मक / आशयात्मक (Semantic) माध्यमाद्वारे २९

५. वर्तनात्मक (Behavioural) माध्यमाद्वारे ३५

६. समारोप ४०